

Záchrana populace perlorodky ve Vltavě pokračuje i v roce 2023

21.3.2023 - | Správa Národního parku Šumava

V loňském roce ukončený projekt „Posílení a ochrana populace perlorodky říční v NP Šumava (2017 - 2022)“ byl zaměřený zejména na zvýšení počtu perlorodek v řece, sledování kvality prostředí a výběr vhodných míst pro výsadky.

Pokračoval dlouhodobý monitoring chemismu a vodních makrofyt, sledovaly se zdroje znečištění a eroze v povodí, vymýšlely se metody výběru vhodných lokalit pro vysazování perlorodek aj. „Vyprodukováno“ bylo více než půl miliónu jedinců perlorodek stáří 0+, to znamená perlorodek právě vypadlých ze žaber hostitelů. Vypuštěno do pečlivě vybraných míst v řece bylo přes 2000 jedinců ve stáří 6 – 10 let.

„To, že se získalo tolik maličkých perlorodek, ještě neznamená, že je vyhráno,“ brzdí nadšení z výsledků Eva Zelenková, hydrobioložka Správy NP Šumava. „Úmrtnost malých perlorodek je obrovská, a přestože se snažíme chránit je před různými nepříznivými vlivy v odchovných klíčkách, tak když se 2% opečovávaných perlorodek dožijí výsadkového věku, považujeme to za úspěch. Záleží na mnoha okolnostech, jsou roky příznivé i nepříznivé.“

Teplá Vltava je unikátní čistá řeka, ve které se opakovaně prokázaly dobré podmínky i pro nejmladší a nejcitlivější stádia perlorodek, což z ní činí opravdu jednu z mála evropských řek, kde má perlorodka dlouhodobě šanci na přežití. Ale i ve spodní části řeky, ve spojené Vltavě je velký potenciál pro rychlý růst mladých perlorodek, ovšem přežívání je rozkolísané. V porovnání s předchozími údaji se početnost populace nemění, i když díky odchovům a výsadbám z let 1998 se až ze třetiny omladila.

„Výběr mikrostanovišť pro vysazování odchovaných perlorodek byl prováděn především expertně, protože jsme zjistili, že poměry v jednom místě říčního dna mohou být velmi rychle až skokově proměnlivé. A jsou některé vlivy, které se jen velmi obtížně dají kvantifikovat“ vysvětluje Jitka Horáčková, specialista na monitoring a ekologii perlorodky. **„Nejvhodnější úsek řeky pro perlorodky se nachází mezi ústím Volarského potoka a Doberskou lávkou - tam budou i v budoucnu směřovány výsadky. Je ovšem důležité provádět také následnou kontrolu vysazených perlorodek, abychom zjistili, jak se perlorodkám daří po velkých vodách nebo po zimě.“**

Přetrvávající slabinou této řeky je nedostatek pstružích hostitelů, i když Správa Národního parku už revitalizovala některé nevyhovující přítoky Teplé i Studené Vltavy, kromě jiného i za účelem podpory přirozeného rozmnožování pstruha. Situace v samotné řece se po opakovaném provozování provizorní protimigrační bariéry v profilu Pěkná také zlepšila. Z řeky zmizelo poměrně velké množství kaprovitých ryb, které každé jaro vytahovaly z Lipna.

„Projekt protimigrační bariéry je v současné době ve fázi stavebního povolení a předpokládá se jeho realizace v roce 2024. Je to jeden z projektů Správy NPŠ, který by měl být financován z Operačního programu životní prostředí, stejně tak jako projekt „Podpora populace perlorodky říční na Šumavě“, který zahrnuje péči o perlorodky jak na Vltavě, tak na Blanici,“ doplňuje mluvčí Správy NP Šumava Jan Dvořák.

Vltava a perlorodka jsou rodinným stříbrem Šumavy, kterého je třeba si vážit a čas od času přeleštit,

aby zářilo a dělalo radost všem, kdo se na ně podívá. „Vltava a perlorodka – rodinné stříbro Šumavy“ je také název odborného semináře a večerní besedy pro širokou veřejnost, které Správa NPŠ ve spolupráci s Městem Volary pořádá 23. března v radničním sále ve Volarech.

„Kdysi jsem psala vzletný článek do časopisu Šumava o Teplé Vltavě. To bylo ještě před regulací splouvání a jmenoval se „Teplá Vltava - rodinné stříbro Šumavy“. V něm jsem se snažila popsat všechny krásy této nádherné řeky, její bohatost a jedinečnost. Nyní jsem použila téměř stejný název pro seminář a besedu, které shrnou vše, co víme o perlorodce ve Vltavě “ vysvětluje Eva Zelenková.

<https://www.npsumava.cz/zachrana-populace-perlorodky-ve-vltave-pokracuje-i-v-roce-2023>